

م. قیوموف نینگ خاطرهلری و ایریم منبع لر اساسی ده صاحبقران امیر تیمور قبری نینگ آچیشی بیلن باغلیق معلومات لر:

قبرنی آچیش دن کوزله ننگن مقصد؛ اوشه دورده بویوک سرکرده قبری قه پیرده جایله شگه نی و عموماً امیر تیمور

اوزبیکستان ده دفن ایتیلگن لیگی حقیده گی گپ لرده سویت یعنی شوروی رهبریتی شبهه بیلن قرهیدی. ۱۹۴۱ ییل ۲۱

مارچ کونی ستالین گه مرکزی کمیته و مدنیت وزیرلیگی تمانیدن گوری امیر مقبره سیده ارخیالوژیک قازیشمه ایشلرینی

آلیب باریش حقیده خط ایتیب کیلهدی.

ایکسیپیدیه نینگ مقصدی - امیر تیمور قبرینی انیق لاش و اورته عصرلرده یشهب، فعالیت یوروتگن تیموری لر

سلاله سینی علمی اساس ده تیکشیریب اورگه نیش دیب کورسه تیلگن ایدی.

تیگیشلی حجت لر تیارله ننگن دن سونگ ستالین نینگ بویروغی گه کوره ایشچی گروه توزه لهدی. اونگه باشلیق

قیلیب عالم و جماعت اربابی قاری نیازوف تعین لنهدی، گروه گه تیل شناس عالم ا. سیمیانوف، انترپالوژ عالم م.

گیره سیموف، تبقلی یازوچی صدرالدین عینی لر کریتله دی. (اوشه پیت لر امیر تیمور حقیده اثر یازیش صدرالدین

عینی نینگ آرزوسی ایدی.) ملک قیوموف ایسه ایش جریانینی تصویر گه آلوچی باش آپیره تور ایتیب تعین لنهدی. ۱۹۴۱

ییل ۱۵ می کونی ایکسیپیدیتسیه باشلنه نیشی بیلگی لنگن کوندن بیش کون آلدین، ایشچی گروهی سمرقند گه ایتیب

کیله دی و تیار گرلیک ایش لری کوریب قویله دی. گوری امیر مجموعه سیده گی قبرلرنینگ آچیلشی حقیده خبر تاپگن محلی اهالی ناراضی لیک بیلدیریب، بیغلیشیب کیله باشله دیدی لر. بیرینچی کونده ناق مینگ لب آدم لر کیلیشه دی. بیغیلگن لرنینگ بعضی لری نی ایسه بو عالم لر نیمه لر قیلماقچی ایکن لیگینی بیلش قیزیقتیره ر ایدی.

ایش نینگ باشله نیشی: میلادی ۱۹۴۱ ییل نینگ ایکی کینچی جون کونی، بیرینچی ایش کونی دیب بیلگیله نه دی. هر احتمال گه قرشی محلی اوسته لر هم چقیریب قویله دی. شو کونی ایرته لب ساعت سیکیزده مجموعه ده گی قبرلردن بیر نینگ اوستیده گی تاش نی کوته ریشه دی لر. بو قبرنی اورگه نیش اوچون اوچ کون صرفله نه دی. نیگه دیر اونده گی سویه ک قالدیق لری یخشی سقله نیب قالگن ایدی. گیره سیموف فقط باش چناغی و اومور تقه سویه کلرینی آلیب، اولر نی بیر قوطی گه ساله دی. بو قبر امیر تیمور نینگ سویملی فرزند ی شاه رخ میرزا گه تیگی شلی ایدی.

ایکی کینچی قبر نینگ آچیلشی: نوبته گی - ایکی کینچی قبر اوستی گه قویلگن تاش آغیر لیگی طفیلی، اونی کوته ریش اوچون محلی اهالی هم یاردم گه چه قیر یله دی. اوسته لر زنجیر لرنی ریچه گلر بیلن تارتیب، قبر اوستیده گی

تاشنی کوته ریب آلیشه دی. بو قبر ایچیده گی کیشی نینگ باش سویه گی تنه سویه کلری نینگ یانی ده توره ردی. باش چناعی ده اوتکیر تیغ دن قالگن ایزلر هم بار ایدی. گروه اعضالری ده تیمور نینگ سیویملی نبیره سی میرزا اولوغ بیگ نینگ قبری آچیلگن لیگی گه شهبه قالمه گن ایدی. اولوغ بیگ قبری بیلن ایککی هفته شغلله نیشه دی لر. بو قبرده سویه کلر دن باشقه، کیم قالدیق لری هم سقله نیب قالگن ایدی.

اینگ قین ایش کونی: نوبت امیر تیمور قبری گه ایتیب کیلگه نینی کوچی لیک سیزه یاتگن ایدی. عالم لر نینگ اعتباری بیرینچی بولیب قبر اوستیده گی تاش گه اویب یازیلگن یازوولر گه توشه دی. اونده «وقتی کیلیب همه میز بو دنیانی ترک ایته میز. بیز گه چه هم بویو کدر بولگن و بوندن کین هم بوله دی. اگرده کیم ده- کیم بو نرسه نی تن آلمه سه، قبرنی قوزغهب یاکی اوتگن لر روحینی بیزاوته قیلسه، اینگ دهشت لی بلا گه یول قسین.» دیگن مضمون عکس ایتردی. یازوونینگ آخرگی سوزلری ایکسپیدتسیه اعضالرینی سیرگکله نتیریب، قورقوو گه ساله دی. ایشنی توخته تماقچی هم بولیشه دی لر. اما «یوقاری نینگ بویروغی» بویچه قیلینه یاتگن ایش نی هیچ بیر قورقوو توخته ته آلمه دی.

ییگیرمه بیرینچی جون کونی ایرته لب ساعت ییتی ده ایشچی گروه اعضالری ییغیلیشه دی. لیکن ایش هه دیگن ده یوریشه ویرمه دی. ایش باشله ننگنی دن یریم ساعت اوتار- اوتمس کوته ریش کرنی بوزیلیب قالدی. قبر اوستی ده یاتقیزیلگن پلیته نی: سیکین- استه قول ده سوره باشله شدی. اونینگ ته گیده توپراق دن باشقه هیچ نرسه کورینه سدی. کون نینگ یریمی گه کیلگن ده، پلیته نی آچیش گه موفق بولیشه دی لر. عالم لر قوللری بیلن یرینی کاوله ی باشله شه دی. ساعت بیر گه چه اوچته مرمر پلیته نی آلیب تشله ش گه اولگوریشه دی لر. نهایت، تابوت نینگ قاره قاپقاعی کورینه دی. کوتیلمه گن ده برچه یاریتیش یعنی چراغلر اوسکونه لری اوچیب قالدی. هر خیل آواز لر ایشیتیلیب، نفس آلیش قینله شه باشله دیدی. تنفس اعلان قیلینه دی.

بشارتچی چال لر و عرب یازوویده گی کتاب: تنفس پیتی ده ملک قیوموف چای ایچماقچی بولیب حویلی گه

چیقه دی. اونینگ کوزی، قوللری ده بیر کتاب نی اوشله ب اوتیرگن اوچته چال گه توشه دی. ملک قیوموف آته خان لر بیلن سلام-علیک قیلر ایکن، چال لر اوندن: «اوغلیم، سین نینگ هم قزیشمه ایش لریگه علاقه ننگ بارمی؟» -دیب سوره شه دی لر.

اپیره تور هزل لشیب: «مین اساسی آدم من، مین سیز، بولر ایشله ی آلمهیدی»، - دیب جواب بیرهدی.

چال لر ایسه: «تیمور نینگ قبرینی آچیش ممکن ایمس، اوروش باشلهدی»، - دیب ایتیشهدی لر.

ملک قیوموف: «بونی سیزلر قه بیردن بیله سیزلر؟» - دیب سوره گنده، اونینگ قولی گه قریه لر عرب یازوویده گی

کته بیر کتابنی توتقه زیشهدی. عرب یازووینی اوقیه آله دیگن اپیره تور دقت بیلن صحیفه ده گی جمله لرنی اوقیه باشلهیدی،

اونده: «بویوک لشکر باشی قبرینی قوزغش ممکن ایمس. عکس حالده اوروش باشلهدی»، - دییلگن ایدی.

ملک قیوموف تیزده قاری نیازوف، صدرالدین عینی و ا. سیمیانوف لرنی چه قیریب کیلهدی. اولر هم کیکسه لر

بیلن سلام له شیب، کتابنی اوقیش گه کیریشیب کیتیشهدی لر. صدرالدین عینی چال لرنی کاییب، اولرنی عصاسی بیلن

ههیده ی باشلهیدی. آته خان لر آرتیگه قه ییتیشهدی.

ملک قیوموف اوچن حالده انچه گه چه چال لرنینگ آرقه سیدن کوزه تیب قالهدی. قریه لر مویولیشگه ایتر - ایتمس

اوز - اوزیدن غایب بولیب قالیشهدی. اپیره تور کوزلریگه ایشانمهیدی و تیزده اوزیگه کیلیب، اولرنینگ کیتیدن

یوگورهدی. اما چال لرنی تاپه آلمهیدی. محلی اهالی دن سوریشتی رگنی ده هم هیچ کیم او چال لرنی کورمه گن لیگینی و فقط

اولر حقیده تورلی گپ - سوزلر ایشیتگن لیگلرنی ایتیشهدی لر. بلکی بو آته خان لر انسانیتنی آلدی ده تورگن فاجعه دن

آگاه لنتیریش اوچون آدم قیافه سیده کیلگن فرشته لر می کن؟

قبردن خوش بوی هید ترهلهدی: ساعت اوچ یریم ده ایش جریانی ینه یاروغ لیک بیلن تأمین له نهدی. انترپالوژ

عالم گیره سیموف تابوت اوستیده گی آخیرگی تخته لرنی آله یاتگنی ده، قنده ی دیر تصور لب بولمس خوش بوی هید

اطراف گه ترهلهدی. قبر ایچی ده بیر با قوت بهادر آدم یاتگن لیگی سیزیلیب توره ردی. گیره سیموف تیمور باش چناغینی

قولی ده توتیب، اطرافده گی لر گه کورسه ته باشلهیدی. بویوک لشکر باشی نینگ اونگ ایاغی دن یره لنگن لیگی ایزلری اونینگ سویه کلریده هم سقله نیب قالگن ایدی. تیمور قبری نینگ آچیلگن لیگی گه برچه نینگ ایشانچی کامل بولهدی. عینی ایسه خورسندلیگی دن: «آیتگه نیم توغری چیقدی، تیمور نینگ قبری سمرقنده ایکن»، دیه قیچقیره دی. اوشه کونی باق تورلی گزیتته و رادیو کانال لر «سویت عالم لری نینگ تیمور قبرینی تاپیشگن لیگی» توغری سیده خبر لر ترقه له دی.

مشوم خبر یاکی... قرغیش تیگدی می؟ ۲۲ جون تانگی ده اوروش باشله ننگن لیگی توغری سیده گی خبر رادیو

آرقه لی اعلان قیلینه دی. هیتلرچی لر سویت اولکه سی گه اوروش اعلان قیلگن ایدی. ایکسپیدتسیه گروهی بو مشوم خبرنی ایشیتیب، اوزلرینی یوقاتیب قویشه دی. بشارتچی چاللرنی قووب سالگن صدرالدین عینی ایسه بیر بورچه کده مونغیب، اوتریب قاله دی. ایکسپیدتسیه ایشینی توخته تیشیب، اونینگ یوز توزیلیشینی ایشله ش اوچون سویه ک قالدیق لرینی آلیب مسکو گه یول آله دی لر.

تن آلینگن افسانه یا کی...: «امیر تیمور سویه ک قالدیق لری سالینگن قوطی مسکو آسمانی ده، قرونت (اوروش

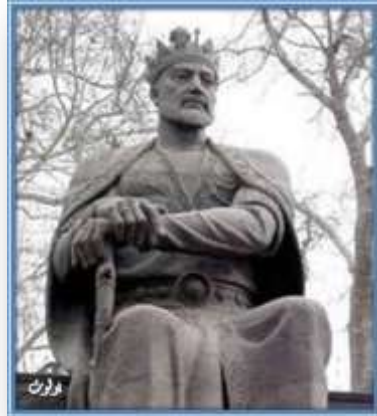
میدانی) اوستی ده ایله نتیریب، اوز جای گه قویلگه نندن سونگ اوروش آلاولری سونه باشلهیدی.»

نه فقط خلق آغزیدن، بلکه متخصص عالم لر تامانیدن هلی - هنوز انیق بیر توخته م گه کیلینگه نی یوق. روس پراواسلاو چیرکاوی هم یوقاریده قید ایتیلگن قوطی ایله نتیریلگن چیگره دن دشمن عسکرلری عموماً اوتته آلمه گن، دیه تخمینی مشاهده یوروتیشه دی لر.

انچه سحرلی و هر خیل گپ - سوزلر گه سبب بولگن تیمور قبرینی اور گه نیش بویچه ایش لر یه کونی گه ایتگچ،

حسابات تیارله ندی. اونینگ بیر نسخه سی «مرکز» گه جونتیلگن بولسه، ینه بیری امیر تیمور قبرینی یاپیشه یانگن ده

تابوت گه قوشیب سالینه دی. بو حسابات تور تیل ده؛ اوزبیک، فارس، انگلیس و روس تیللریده سمرقند قاغازیگه ختای (چین) سیاهی ده یازیلگن، دیه کورسته بیرهدی لر- عالم لر. ایکی کوندن کیین ستالین آستانه لریده غلبه قازانگن لیگی توغریسیده خوش خبر لر ایتیب کیله دی.

اوتگن لر نینگ روحلرینی باشقه بیزاوته قیلیشمه دی: بو واقعه لر دن سونگ ستالین عمری نینگ آخیریگه چه تیمور قبرینی بیزاوته قیلمه دی. تیموری لر تاریخی بویچه ایرمیتاژ موزیمی ده اوتکزلیشی کوزده توتیلگن کورگزمه هم عمل گه آشمه دی. تیمور حقیده کتاب یازیشنی نیت قیلگن صدرالدین عینی هم بو باره ده هیچ نرسه یازه آلمه دی. قولگه کیریتیله یاتگن غلبه لر دن قوانگن «اورتاق استالین» ۱۹۴۳ ییل یاز آیی ده سمرقندده گی تیمور مقبره سی گه اعتبارینی قره تیب، اونگه اوچینچی ایکسپیدتسیه جوته دی. مقبره و اونده جایلشگن قبرلر نی تعمیرلش اوچون بیر میلیون روبل (اوشه پیت ده بو پول گه تخمیناً ۵۰۰ گه یقین سونگی مدل ماشینه (موتر) آلیش ممکن ایدی) مبلغ اجره تیلگن لیگی توغریسیده معلومات لر بار.

ر. حیدروف، ضیا ویب صحیفه سیدن آلیندی. الفبا اوزگرتیرگن: عزیزالله فاریابی

Presented by:

BAYANI SOCIAL & CULTURAL FOUNDATION
www.bayanifoundatuon.com